

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๕ / ๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นายวิรัตน์ มีทรัพย์ทอง
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายวิรัตน์ มีทรัพย์ทอง ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดระยองพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/๖๒๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า สำเนาหนังสือรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเอกสารที่ประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดิน ข้อมูลที่ร้องขอปรากฏอยู่ในคำวินิจฉัยที่แจ้งผู้อุทธรณ์แล้ว และเป็นข้อมูลของจังหวัดระยองที่หากเปิดเผยแล้วอาจเข้าตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากมีการกระทบชั้นความลับ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และเอกสารที่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕ / ๒๕๕๖

เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นราษฎรตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอบลวกแดง จังหวัดระยอง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดระยอง (ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ระบุว่าเป็น การสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องอะไร) ต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ได้รับการปฏิเสธการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ผู้อุทธรณ์มี หนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารชี้แจง สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงของจังหวัดระยองเพื่อประกอบการฟ้องคดีตามกฎหมาย ตรวจสอบความโปร่งใสในการ ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้สิ้นสงสัยและเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองโดยชอบด้วย กฎหมาย

ผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินชี้แจงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนต่อ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอบลวกแดง จังหวัดระยอง แต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้โดยมิชอบ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ ส่งเรื่องให้จังหวัดระยองตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมาจังหวัดระยองได้รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง เรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยรายงานดังกล่าวมีการประทับชั้นความลับ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาเห็นว่า ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ผู้ตรวจการ แผ่นดินจะมอบหมาย และผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลที่จังหวัดระยองชี้แจง เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนโดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้สรุปแจ้งให้ ผู้อุทธรณ์ทราบแล้วในคำวินิจฉัยของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดิน ลับ ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/๔๘๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ นอกจากนี้ หากมีการเปิดเผย รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดระยองดังกล่าวอาจส่งผลต่อการให้ความร่วมมือของ หน่วยงานในการชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาสอบสวนของผู้ตรวจการแผ่นดินได้และยังจะ เกิดผลกระทบกับบุคคลอื่นที่ให้ถ้อยคำในรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยจนอาจทำให้การ บังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และอาจก่อให้เกิดอันตราย ต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕ / ๒๕๕๖

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในการพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์นั้น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้ส่งคำขอให้จังหวัดระยองซึ่งเป็นผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่ง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ได้แนะนำให้ผู้อุทธรณ์ไปยื่นขอข้อมูลข่าวสารจากจังหวัดระยอง

คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีมติให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไปดำเนินการตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และแจ้งผลพร้อมจัดส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แต่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมิได้ดำเนินการตามภายในระยะเวลาอันสมควร คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า การกระทำดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อุทธรณ์ได้ จึงเรียกข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ไปยังจังหวัดระยองซึ่งเป็นผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้น

จังหวัดระยองมีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ รย ๐๐๑๖.๓/๒๑๒ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ จัดส่งข้อมูลข่าวสารที่จังหวัดระยองจัดส่งให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมาให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า จังหวัดระยองพิจารณาเห็นว่าสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดให้หนังสือร้องเรียนของนายวิรัตน์ มีทรัพย์ทอง เป็นชั้นความลับของทางราชการ และสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเป็นผู้พิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่สามารถเปิดเผยได้หรือไม่

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ สำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดระยองเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคูโดยมิชอบซึ่งจังหวัดระยองจัดส่งให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อประกอบการพิจารณาสอบสวนตามข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ข้อมูลดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาสอบสวนเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งไม่ปรากฏว่าการเปิดเผยข้อมูลนั้นจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕ / ๒๕๕๖

ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว การเปิดเผยข้อมูลให้ผู้อุทธรณ์ทราบจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องและโปร่งใสในการพิจารณาดำเนินการสอบสวนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และแม้ข้อมูลตามคำขอของผู้อุทธรณ์จะมีการประทับชั้นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่ก็ เป็นเพียงวิธีการปฏิบัติราชการในการรักษาความลับของทางราชการมิให้รั่วไหล เมื่อคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ย่อมมีผลในการยกเลิกชั้นความลับตามระเบียบฯ นั้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเปิดเผยสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดระยองเกี่ยวกับเรื่องการแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้โดยมิชอบซึ่งจังหวัดระยองจัดส่งให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายอิทธิพล โตมรศักดิ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖